DECIZII

DECIZIA (UE) 2021/1210 A CONSILIULUI

din 22 iulie 2021

privind o măsură de asistență sub forma unui program general de sprijin pentru Uniunea Africană în cadrul Instrumentului european pentru pace în 2021

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 41 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) În conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului ([1]), a fost instituit Instrumentul european pentru pace (IEP) pentru finanțarea de către statele membre a acțiunilor Uniunii în cadrul politicii externe și de securitate comune în vederea menținerii păcii, a prevenirii conflictelor și a consolidării securității internaționale, în conformitate cu articolul 21 alineatul (2) litera (c) din tratat. În special, în temeiul articolului 1 alineatul (2) litera (b) punctul (ii) din Decizia (PESC) 2021/509, IEP poate finanța măsuri de asistență pentru a sprijini aspectele militare ale operațiilor în sprijinul păcii conduse de o organizație regională sau internațională.

(2) Măsurile de asistență din cadrul IEP pot lua forma unei măsuri specifice sau a unui program general de sprijin cu un accent geografic sau tematic specific.

(3) Consiliul recunoaște importanța strategică continuă a Parteneriatului Africa-UE pentru pace și securitate, în contextul Strategiei comune Africa-UE, în special cadrul de cooperare instituit în temeiul Instrumentului financiar pentru pace în Africa (APF) și rolul de lider al Uniunii Africane (UA) în menținerea păcii și a securității pe continentul african, astfel cum se precizează la articolul 16 din Protocolul privind instituirea Consiliului pentru pace și securitate al UA. Consiliul își menține angajamentul de a consolida capacitățile UA în acest domeniu, de a oferi asistență pentru operațiile în sprijinul păcii desfășurate sub conducere africană și de a întări Arhitectura africană pentru pace și securitate în vederea operaționalizării depline a acesteia, în concordanță cu Memorandumul de înțelegere dintre Uniunea Africană și Uniunea Europeană din privind pacea, securitatea și guvernanța din 23 mai 2018, precum și de a susține mecanismele de cooperare instituite, în special o abordare integrată bazată pe parteneriat, consultare și coordonare strategică consolidată.

(4) O tranziție fără sincope a sprijinului acordat de Uniune din cadrul APF către IEP ar trebui asigurată prin adoptarea unei măsuri de asistență sub forma unui program general de sprijin pentru UA, care să vizeze a doua jumătate a anului 2021 (denumită în continuare „măsura de asistență"). Se preconizează că măsura de asistență va fi urmată de un sprijin suplimentar pentru UA pentru perioada 2022-2024. Un program general permite furnizarea neîntreruptă a unei finanțări fiabile și previzibile pentru operațiile în sprijinul păcii desfășurate sub conducere africană, mandatate sau autorizate de Consiliul pentru pace și securitate al UA, asigurând, în același timp, flexibilitatea necesară pentru a reacționa în mod eficace și eficient la evoluțiile conflictelor de pe continentul african. Se preconizează că acțiunile din cadrul măsurii de asistență ar putea fi puse în aplicare de entități care au experiență în punerea în aplicare a acțiunilor din cadrul APF. Acțiunile din cadrul măsurii de asistență vor fi implementate luând în considerare principiile și cerințele prevăzute în Decizia (PESC) 2021/509 și în conformitate cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP.

([1]) Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului din 22 martie 2021 de instituire a Instrumentului european pentru pace și de abrogare a Deciziei (PESC) 2015/528 (JO L 102, 24.3.2021, p. 14).

(5) Prin scrisoarea din iunie 2021 adresată Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant”), UA a solicitat Uniunii să ofere sprijin continuu începând cu data de 1 iulie 2021 operațiilor în sprijinul păcii desfășurate sub conducere africană, mandatate sau autorizate de Consiliul pentru pace și securitate al UA.

(6) Consiliul își reafirmă hotărârea de a proteja, promova și respecta drepturile omului, libertățile fundamentale și principiile democratice, de a consolida statul de drept și buna guvernanță în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite, cu Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu dreptul internațional, în special cu dreptul internațional al drepturilor omului și cu dreptul internațional umanitar,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Înființare, obiective și domeniu de aplicare

(1) Se instituie o măsură de asistență sub forma unui program general de sprijin pentru UA, care urmează să fie finanțată în cadrul Instrumentului european pentru pace (IEP) (denumită în continuare „măsura de asistență”). Măsura de asistență finanțează acțiuni aprobate de Comitetul politic și de securitate (COPS) înainte de 31 decembrie 2021.

(2) Obiectivele măsurii de asistență sunt de a reduce incidența, durata și intensitatea conflictelor violente din Africa și de a consolida rolul Uniunii Africane (UA) în ceea ce privește pacea și securitatea pe continentul african.

(3) Pentru a atinge obiectivele prevăzute în alineatul (2), măsura de asistență finanțează aspectele militare ale operațiilor în sprijinul păcii desfășurate sub conducere africană, mandatate sau autorizate de Consiliul pentru pace și securitate al UA.

Articolul 2

Aprobarea sprijinului pentru acțiunile din cadrul măsurii de asistență

(1) În conformitate cu articolul 59 alineatul (7) din Decizia (PESC) 2021/509, sprijinul pentru acțiunile din cadrul măsurii de asistență este precedat de o cerere din partea Comisiei UA în calitate de beneficiar al măsurii de asistență (denumită în continuare „beneficiarul”).

(2) În urma unei cereri menționate la alineatul (1), după consultarea administratorului pentru măsuri de asistență numit în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509(denumit în continuare „administratorul pentru măsuri de asistență”) în ceea ce privește aspectele legate de execuția financiară, Înaltul Reprezentant prezintă o recomandare pentru examinarea și aprobarea de către COPS, descriind sprijinul propus, inclusiv bugetul acestuia, entitatea sau entitățile selectate dintre cele enumerate la articolul 5 alineatul (2) din prezenta decizie, care urmează să implementeze sprijinului propus, și considerentele legate de sensibilitatea la conflicte și analizele riscurilor, precum și măsurile de monitorizare și control menționate la articolul 6 din prezenta decizie, după caz.

Articolul 3

Dispoziții financiare

(1) Valoarea de referință financiară destinată acoperirii cheltuielilor referitoare la măsura de asistență este de 130 000 000 EUR. În conformitate cu articolul 29 alineatul (5) din Decizia (PESC) 2021/509, administratorul pentru măsuri de asistență poate solicita contribuții de până la 104 000 000 EUR în urma adoptării prezentei decizii, în măsura în care fondurile disponibile pentru măsurile de asistență sunt insuficiente pentru a finanța plățile în 2021. Fondurile solicitate de administrator sunt utilizate pentru a plăti cheltuielile în cadrul limitelor autorizate de comitetul instituit prin Decizia (PESC) 2021/509 în bugetul rectificativ pentru 2021 corespunzător măsurii de asistență.

(2) Toate cheltuielile sunt gestionate în conformitate cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP.

(3) Cheltuielile referitoare la acțiunile aprobate pentru punerea în aplicare în cadrul măsurii de asistență sunt eligibile pentru finanțare timp de 60 de luni, începând cu 1 iulie 2021.

Articolul 4

Acorduri cu beneficiarul

(1) Înaltul Reprezentant încheie cu beneficiarul acordurile necesare pentru a asigura respectarea cerințelor și condițiilor stabilite de Consiliu, inclusiv a dreptului internațional, în special a dreptului internațional al drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar, ca o condiție pentru acordarea de sprijin în cadrul acestei măsuri de asistență.

(2) Acordurile menționate la alineatul (1) includ dispoziții care obligă beneficiarul să garanteze:

(a) utilizarea corectă și eficientă a oricăror active furnizate în cadrul măsurii de asistență în scopurile pentru care au fost furnizate;

(b) întreținerea suficientă a oricăror active furnizate în cadrul acestei măsuri de asistență pentru a asigura utilizabilitatea acestora și disponibilitatea lor operațională pe durata ciclului lor de viață;

(c) faptul că niciun activ furnizat în cadrul măsurii de asistență nu va fi pierdut sau transferat fără consimțământul comitetului instrumentului instituit în temeiul Deciziei (PESC) 2021/509 către persoane sau entități alte decât cele identificate în cadrul măsurilor, la sfârșitul ciclului său de viață sau la expirarea ori încetarea acestei măsuri de asistență.

(3) Acordurile menționate la alineatul (1) includ dispoziții cu privire la suspendarea și încetarea sprijinului acordat în temeiul acestei măsuri de asistență în cazul în care beneficiarul este găsit vinovat de încălcarea obligațiilor prevăzute la alineatul (2).

(4) Administratorul pentru măsuri de asistență încheie cu beneficiarul un acord de finanțare care acoperă măsura de asistență. Administratorul pentru măsuri de asistență informează comitetul instituit prin Decizia (PESC) 2021/509 cu privire la acordul care urmează să fie încheiat.

Articolul 5

Punere în aplicare

(1) Înaltul Reprezentant este responsabil de punerea în aplicare a prezentei decizii în conformitate cu Decizia (PESC) 2021/509 și cu normele de execuție a veniturilor și cheltuielilor finanțate în cadrul IEP și în mod coerent cu cadrul metodologic integrat pentru evaluarea și identificarea măsurilor și controalelor necesare pentru măsurile de asistență din cadrul IEP.

(2) Acțiunile din cadrul măsurii de asistență, menționate la articolul 2, pot fi puse în aplicare integral sau parțial de oricare dintre următoarele entități, inclusiv prin granturi care pot fi acordate fără o cerere de propuneri:

(a) Comisia UA;

(b) Uniunea Maghrebului Arab;

(c) Comunitatea Statelor Sahelo-Sahariene;

(d) Piața comună a Africii de Est și de Sud;

(e) Comunitatea Africii de Est;

(f) Forța est-africană de intervenție rapidă;

(g) Comunitatea Economică a Statelor din Africa Centrală;

(h) Comunitatea Economică a Statelor din Africa de Vest;

(i) Autoritatea Interguvernamentală pentru Dezvoltare;

(j) Capabilitatea regională din Africa de Nord;

(k) Comunitatea de Dezvoltare a Africii Australe;

(l) G5 Sahel;

(m) Comisia bazinului lacului Ciad;

(n) Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite (ONU) pentru Drepturile Omului;

(o) Secretariatul ONU;

(p) Biroul ONU pentru Servicii de Proiect;

(q) Biroul de sprijin al ONU în Somalia;

(r) ministerele sau departamentele guvernamentale ale statelor membre sau organele și agențiile de drept public ale acestora, sau organisme de drept privat cu misiune de serviciu public, astfel cum este prevăzut în anexă, cu condiția ca acestea din urmă să prezinte garanții financiare adecvate.

(3) Administratorul pentru măsuri de asistență confirmă capacitatea unei entități specifice de a pune în aplicare o acțiune sau o parte a acesteia înainte de aprobarea sprijinului pentru acțiune de către COPS.

Articolul 6

Monitorizare, evaluare și control

(1) Măsurile de monitorizare, evaluare și control al acțiunilor din cadrul măsurii de asistență se stabilesc în mod coerent cu cadrul metodologic integrat pentru evaluarea și identificarea măsurilor și controalelor necesare pentru măsurile de asistență din cadrul IEP.

(2) Măsurile menționate la alineatul (1) servesc în special la asigurarea respectării dreptului internațional al drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar de către beneficiar și de către orice alte entități care beneficiază direct de sprijin în cadrul măsurii de asistență, precum și a respectării de către beneficiar a oricăror alte angajamente și obligații stabilite în temeiul acordurilor menționate la articolul 4.

(3) În funcție de sprijinul aprobat pentru o acțiune în cadrul măsurii de asistență, măsurile menționate la alineatul (1) pot include monitorizarea progreselor în raport cu condițiile și criteriile de referință convenite cu beneficiarul, instituirea și monitorizarea cadrelor pentru respectarea dreptului internațional al drepturilor omului și a dreptului internațional umanitar și a cerințelor privind diligența necesară, controlul ulterior expedierii activelor pentru a asigura utilizarea adecvată și evitarea deturnării, precum și identificarea strategiilor de dezangajare și de ieșire.

Articolul 7

Suspendarea și sistarea

(1) În conformitate cu articolul 64 din Decizia (PESC) 2021/509, COPS poate decide să suspende sau să sisteze sprijinul pentru acțiunile din cadrul acestei măsuri de asistență sau să suspende întreaga măsură de asistență, la cererea unui stat membru sau a Înaltului Reprezentant, în următoarele cazuri:

(a) dacă beneficiarul încalcă obligațiile care îi revin în temeiul dreptului internațional, în special al drepturilor omului și al dreptului internațional umanitar, sau dacă beneficiarul nu îndeplinește angajamentele asumate în cadrul acordurilor menționate la articolul 4;

(b) dacă contractul cu un actor de implementare a fost suspendat sau a fost reziliat în urma unei încălcări a obligațiilor care îi revin în temeiul contractului;

(c) dacă situația din zona geografică în cauză nu mai permite punerea în aplicare a măsurii, cu asigurarea unor garanții suficiente;

(d) dacă continuarea aplicării măsurii nu mai servește obiectivelor acesteia sau nu mai este în interesul Uniunii.

În cazuri urgente și excepționale, Înaltul Reprezentant poate decide, cu titlu provizoriu, suspendarea totală sau parțială a punerii în aplicare a măsurii de asistență, până la adoptarea unei decizii de către COPS.

(2) COPS poate recomanda Consiliului încetarea măsurii de asistență.

Articolul 8

Coerența acțiunilor Uniunii

În conformitate cu articolul 8 din Decizia (PESC) 2021/509, se asigură coerența între acțiunile din cadrul măsurii de asistență și alte acțiuni din domeniul Politicii externe și de securitate comune și măsurile din cadrul instrumentelor din alte domenii ale acțiunii externe a Uniunii, precum și din cadrul celorlalte politici ale Uniunii, inclusiv abordarea integrată în materie de crize și conflicte externe.

Articolul 9

Data intrării în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării sale.

Aceasta se aplică de la 1 iulie 2021.

Adoptată la Bruxelles, 22 iulie 2021.

Pentru Consiliu
Președintele
G. DOVŽAN

ANEXĂ

Lista ministerelor sau departamentelor guvernamentale ale statelor membre sau organelor și agențiilor de drept public ale acestora, sau ale organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să prezinte garanții financiare adecvate, care pot pune în aplicare integral sau parțial acțiuni din cadrul măsurii de asistență ([1]):

— Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit;

— Expertise France.

([1]) Prezenta listă se referă numai la măsura de asistență instituită prin prezenta decizie și nu exclude posibilitatea ca alte entități să fie desemnate pentru măsuri de asistență viitoare, inclusiv cele sun forma unui program general.